

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 8

DOM
2023-01-03
Meddelad i Stockholm

Mål nr
35386-21

KLAGANDE

Erik Nilsson, 19490921-8036

MOTPART

Danderyds kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kommunfullmäktige i Danderyds kommuns beslut 2021-12-13, § 153

SAKEN

Laglighetsprövning enligt kommunallagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet.

YRKANDEN M.M.

Kommunfullmäktige i Danderyds kommun (kommunen) beslutade den 13 december 2021 § 153 att revidera allmänna ordningsföreskrifter för Danderyds kommun. Enligt 19 § i de reviderade allmänna ordningsföreskrifterna krävs Polismyndighetens tillstånd vid all användning av pyrotekniska varor med undantag för nyårsafton och valborgsmässoafton mellan kl. 16.00 och 01.00.

Erik Nilsson yrkar att beslutet upphävs och för fram bl.a. följande. De lokala ordningsföreskrifterna får inte utformas så att tillståndsplikten omfattar en hel kommun. Beslutet är inte proportionerligt och innebär en obefogad inskränkning av den enskildes frihet. Av förarbetena till ordningslagen framgår att avsikten med bestämmelsen är att särskilt anordnade arrangemang, där en större mängd pyrotekniska varor av kvalificerat slag kommer till användning för nöjesändamål, vanligtvis kommer att kräva tillstånd om de anordnas i närheten av någon bebyggelse av betydelse eller där ett större antal människor uppehåller sig. Det får inte genom en lokal ordningsföreskrift läggas onödigt tvång på allmänheten eller annars göras någon obefogad inskränkning i den enskildes frihet.

Kommunen anser att överklagandet ska avslås och tillägger bl.a. följande. En föreskrift får enligt 3 kap. 9 § ordningslagen meddelas för en kommun eller del av denna. Om lagstiftarens avsikt varit att föreskrifter endast får införas för en viss del av kommunen skulle bestämmelsen ha en annan lydelse. Uttalandena i förarbetena om känsliga och geografiskt begränsade områden ska inte förstås som att det inte går att meddela föreskrifter för hela kommunen. En föreskrift som räddar människors hälsa och egendom från skada bör endast anses onödig eller obefogad om den är oproportionerligt ingripande. Kommunen har använt den minst ingripande åtgärden för att reglera den problematik som finns.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Det överklagade beslutet kan endast prövas genom en laglighetsprövning enligt kommunallagens (2017:725) bestämmelser. Enligt 13 kap. 8 § kommunallagen ska ett överklagat beslut upphävas om

1. det inte har kommit till på lagligt sätt,
2. beslutet rör något som inte är en angelägenhet för kommunen,
3. det organ som har fattat beslutet inte har haft rätt att göra det, eller
4. beslutet annars strider mot lag eller annan författning.

Av 3 kap. 7 § ordningslagen (1993:1617), OL, framgår att pyrotekniska varor inte får användas utan tillstånd av Polismyndigheten, om användningen med hänsyn till tidpunkten, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Enligt 3 kap. 9 § OL får en kommun, efter regeringens bemyndigande, meddela de ytterligare föreskrifter för kommunen eller del av denna som behövs för att förhindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

Föreskrifter som meddelas av kommunen enligt 3 kap. 9 § OL får dock enligt 12 § samma kapitel inte lägga onödigt tvång på allmänheten eller annars göra obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Avsikten med 3 kap. 9 § OL är att det ska kunna införas krav på tillstånd för eller förbud mot användning av pyrotekniska varor inom ett visst begränsat område eller beträffande varor av visst slag. Behov av sådana möjligheter kan tänkas föreligga i fråga om särskilt känsliga platser t.ex. vid sjukhus eller vårdhem eller på s.k. innetorg, där risken för att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor är mera påtaglig (prop. 1992/93:210 s. 284).

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) har i rättsfallet 2018 ref. 75 uttalat bl.a. följande. Lokala ordningsföreskrifter får inte vara för långtgående avseende geografiskt tillämpningsområde, tidsmässig giltighet och sakligt innehåll. Föreskrifter får inte ges ett större geografiskt tillämpningsområde än vad som är påkallat i det enskilda fallet. Vidare måste lokala bestämmelser, i den mån detta är relevant, begränsas till sådana tidpunkter då en reglering är påkallad.

Kammarrätten i Sundsvall har bedömt att en kommunal ordningsföreskrift gällande tillståndsplikten för fyrverkerier och andra pyrotekniska varor var alltför långtgående och stod i strid med 3 kap. 12 § OL (se kammarrättens avgörande den 6 november 2019 i mål nr 3003-18). Den kommunala ordningsföreskriften hade i det målet ett relativt stort och ospecifikt geografiskt tillämpningsområde och gällde året om förutom två timmar på nyårsafton och tre timmar på valborgsmässoafton. Kammarrätten bedömde att det var fråga om ett för långtgående tillståndskrav då det lade onödigt tvång på allmänheten och innebar obefogade inskränkningar i den enskildes frihet.

Den aktuella ordningsföreskriften innebär att all användning av pyrotekniska varor kräver tillstånd förutom på nyårsafton och valborgsmässoafton mellan kl. 16.00 och 01.00. Tillståndsplikten är inte begränsad till särskilt känsliga platser eller tidpunkter då människor eller egendom särskilt riskerar att skadas till följd av användandet av de pyrotekniska produkterna. Förvaltningsrätten konstaterar därmed att det är fråga om ett mycket långtgående tillståndskrav. Med beaktande av det ovan anförda bedömer förvaltningsrätten att det är visat kommunens beslut lägger onödigt tvång på allmänheten och innebär obefogade inskränkningar i den enskildes frihet. Det överklagade beslutet strider därför mot 3 kap. 12 § ordningslagen och ska upphävas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-03).

Jonas Opperud

Tf. rådman

De särskilda ledamöterna Karl Pfeifer och Rutger Öijerholm har också deltagit i avgörandet.

Föredragande juristen Jenny Julin har varit föredragande.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.